

Warszawa, 27 grudnia 2022 roku

Sprawa: Petycja z 7 grudnia 2022 r.

Znak sprawy: DD3.056.35.2022

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowna Pani,

petycja zawiera postulat zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w taki sposób, aby wszyscy kredytobiorcy kredytów mieszkaniowych mogli w zeznaniu podatkowym PIT odliczyć odsetki kredytowe na takich samych warunkach jak obecnie czynią to – w ramach praw nabytych – kredytobiorcy, którzy kredyty mieszkaniowe zaciągnęli w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2006 r.

Wniosek w tej sprawie skierowała Pani do Sejmu RP. 19 lipca został on rozpatrzony przez Komisję do Spraw Petycji. Komisja nie zdecydowała się jednak na podjęcie inicjatywy ustawodawczej w tej sprawie. Na posiedzeniu 13 września 2022 r. uchwaliła natomiast opinię nr 22 dotyczącą wsparcia osób spłacających kredyt zaciągnięty na cele mieszkaniowe. Opinia została skierowana do Prezesa Rady Ministrów, a następnie zgodnie z właściwością przekazana Ministrowi Finansów do wiadomości i stosownego wykorzystania.

Teraz tożsamy postulat, dotyczący zmiany przepisów podatkowych, wystosowała Pani bezpośrednio do Ministra Finansów, zarzucając jednocześnie brak reakcji na wcześniejszą korespondencję.

Mając powyższe na uwadze, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że Pani wystąpienie z 7 grudnia 2022 r. stanowi petycję, a zatem podlega rozpatrzeniu zgodnie z ustawą o petycjach. Ponadto brak oficjalnego stanowiska Ministra Finansów wobec opinii nr 22 Komisji do Spraw Petycji nie oznacza, że sprawa nie została poddana analizie. Przeciwnie, rozważono każdy aspekt, przy czym podobnie jak w przypadku Komisji do Spraw Petycji nie zdecydowano się na podjęcie inicjatywy ustawodawczej polegającej na „przywróceniu” ulgi odsetkowej, z uwagi na poniższe argumenty.

Ulga odsetkowa – zasady korzystania

Ulga odsetkowa została uchylona z 1 stycznia 2007 r. z zachowaniem praw nabytych do końca 2006 r. dla podatników, którzy bankowy kredyt mieszkaniowy lub pożyczkę mieszkaniową w SKOK zaciągnęli w latach 2002–2006.

Według zasad obowiązujących w tych latach w ramach ulgi odsetkowej odliczeniu od dochodu podlegały spłacone w danym roku odsetki od kredytu mieszkaniowego/pożyczki mieszkaniowej.

Kwoty nieodliczone w danym roku nie przechodziły do odliczenia w kolejnych latach (wyjątek stanowił tylko pierwszy rok stosowania ulgi; odsetki nieodliczone w tym roku mogły być odliczone rok później).

Odliczeń mogli dokonywać tylko polscy rezydenci podatkowi i tylko w odniesieniu do inwestycji mieszkaniowych realizowanych w Polsce (dziś byłoby to niezgodne z prawem UE).

Inwestycja mieszkaniowa nie mogła pochodzić z rynku wtórnego (mogła polegać tylko na wybudowaniu/zakupie nowego domu lub mieszkania).

Pierwszych odliczeń podatnik mógł dokonać, gdy inwestycja została zrealizowana, przy czym w przypadku budowy lub rozbudowy proces inwestycyjny nie mógł trwać dłużej niż 3 lata.

Podatnik musiał gromadzić dokumenty potwierdzające np.:

- zakończenie budowy (wymagane było posiadanie pozwolenia na użytkowanie budynku mieszkalnego, a w razie braku obowiązku jego uzyskania – zawiadomienia o zakończeniu budowy),
- wysokość zapłaconych odsetek (wymagany był dokument wystawiony przez bank lub SKOK).

Prawo do odliczenia odsetek nie przysługiwało podatnikom, którzy m.in. skorzystali przed 2002 r. z ulg mieszkaniowych odliczanych od dochodu lub podatku.

Ważny był również rodzaj kredytu (np. odliczeniu nie podlegały odsetki od kredytów udzielanych przez kasy mieszkaniowe na zasadach określonych w przepisach o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego) oraz cel jego przeznaczenia, gdyż odliczeniu nie podlegały m.in. odsetki od kredytów wykorzystanych na nabycie gruntu lub prawa wieczystego użytkowania gruntu w związku z inwestycją mieszkaniową.

Zatem, korzystanie z ulgi podatkowej uwarunkowane było wieloma czynnikami, co nie tylko komplikowało system podatkowy, ale również prowadziło do licznych sporów między podatnikami a organami podatkowymi.

Ponadto:

1. Ulga podatkowa to tylko jeden z elementów kształtujących wysokość podatku PIT. Równie istotne są między innymi stawki podatku oraz katalog dochodów niepowodujących obowiązku zapłaty podatku, czyli w szczególności zwolnienia przedmiotowe oraz kwota wolna od podatku.

W tym kontekście należy podkreślić, że od 1 sierpnia 2019 r. zwolniliśmy z opodatkowania przychody z pracy oraz ze zlecenia uzyskiwane przez osoby młode do 26. roku życia. Roczna kwota zwolnienia to aż 85 528 zł (miesięcznie ok. 7 tys. zł).

Obecnie zwolnieniem tym objęte są również przychody z praktyk absolwenckich oraz zasiłku macierzyńskiego.

Zwolnienie to stanowi wsparcie dla osób młodych, „na dorobku”, które niejednokrotnie finansują zakup mieszkania kredytem hipotecznym. Ze zwolnienia korzysta rocznie ok. 2 mln podatników i z tego tytułu pozostaje im w kieszeniach około 2,5 mld zł rocznie.

Od 1 października 2019 r. obniżyliśmy o 1 pkt proc. niższą stawkę podatku w skali podatkowej z 18 % do 17% (zysk roczny podatników to ok. 6,3 mld zł).

Od 1 stycznia 2022 r. podwyższyliśmy do 30 tys. zł kwotę wolną oraz do 120 tys. zł próg dochodów w skali podatkowej. Roczny zysk podatników to ok. 14 mld zł.

Pół roku później, bo od lipca 2022 r. obniżyliśmy o kolejne 5 pkt proc. niższą stawkę podatku w skali. Dziś stawka ta wynosi 12 % i ma zastosowanie do dochodów od 1 stycznia tego roku. Roczny zysk podatników to ok. 15 mld zł.

Dzięki tym zmianom, każdy kto dziś uzyska dochody nieprzekraczające 30 tys. zł nie płaci podatku. Podatek wystąpi tylko od nadwyżki ponad tę kwotę. Jeśli nadwyżka nie przekroczy 120 tys. zł podatek obliczany jest według stawki 12 %, a ponad tę kwotę według stawki 32%.

Co istotne, nadwyżka do opodatkowania nie obejmuje dochodów zwolnionych. Na przykład: osoba młoda do 26. roku życia zapłaci podatek dopiero, gdy dochody roczne wyniosą co najmniej 115 528 zł (nieco ponad 9,6 tys. zł miesięcznie, czyli 150 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z maja 2022 r.).

To samo dotyczy innych podatników. Na przykład pracowników będących rodzicami co najmniej czworga dzieci małoletnich lub uczniów i studentów do 25. roku życia.

W przypadku podatników będących małżonkami, sytuacja gdy podatek płacony jest dopiero od nadwyżki ponad wspomniane 115 tys. zł rocznie, dotyczy zarówno męża, jak i żony.

Obciążenie małżonków jest jeszcze niższe, jeżeli małżonkowie wspólnie opodatkowują swoje dochody. Wówczas obliczają podatek od połowy łącznych dochodów.

2. Od 29 lipca 2022 r. obowiązuje ustawa o finansowaniu społecznościami dla przedsiębiorstw gospodarczych i pomocy kredytobiorcom zawierająca przepisy o wsparciu kredytobiorców.

Kredytobiorcy hipoteczni, którzy zaciągnęli kredyty w złotych polskich na własny cel mieszkaniowy mogą od sierpnia 2022 r. korzystać z tzw. wakacji kredytowych.

Z wakacji kredytowych można korzystać:

- po 2 miesiące w trzecim i czwartym kwartale 2022 r. (4 raty kredytowe),
- po 1 miesiącu w każdym z czterech kwartałów 2023 r. (również 4 raty kredytowe).

Przykład: Rata kredytu wzrosła z 1500 zł do 2400 zł. Przy 8-miesięcznych wakacjach kredytowych (4 × w 2022 r. oraz 4 × w 2023 r.) obciążenie kredytobiorcy w latach 2022–2023 zmniejszy się o 19 200 zł¹.

Wakacje kredytowe dotyczą zarówno części kapitałowej, jak i odsetkowej kredytu. Jedyne opłaty, jakie mogą się w tym czasie pojawić to opłaty ubezpieczeniowe.

Pula środków na wsparcie kredytobiorców, szczególnie wrażliwych na wzrost rat kredytów, wyniesie 2 mld zł. Ustawa „o wakacjach kredytowych” zwiększyła bowiem wysokość środków przeznaczonych na dopłaty z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (FWK) z 1,4 mld zł do 2 mld zł. Dzięki temu wsparcie otrzyma większa liczba kredytobiorców hipotecznych.

Z dopłat z FWK mogą już dziś korzystać zarówno kredytobiorcy, którzy zaciągnęli kredyty w walucie polskiej jak i obcej.

Ustawa „o wakacjach kredytowych” umożliwia również prowadzenie prac nad procesem wyznaczenia zamiennika za WIBOR.

Ustawa „o wakacjach kredytowych” wydłużyła również działanie tarcz antyinflacyjnych. Tarcze antyinflacyjne to m.in.:

- obniżka stawek VAT:
- do 0% VAT na żywność objętą wcześniej 5% podatkiem,
- do 0% na nawozy, środki ochrony roślin i inne środki wspomagające produkcję rolniczą zamiast 8%,
- do 0% VAT na gaz ziemny zamiast 23%,
- do 5% VAT na energię elektryczną i ciepłą zamiast 23%,
- do 8% VAT na paliwa silnikowe zamiast 23%,
- obniżka do minimum akcyza na paliwa silnikowe, lekki olej opałowy i energie elektryczną,
- zwolnienie z akcyzy sprzedaży energii elektrycznej dla gospodarstw domowych,
- zwolnienie z akcyzy sprzedaży detalicznej paliw silnikowych,
- dodatek osłonowy dla gospodarstw domowych.

3. W kontekście złożonego postulatu nie można zapominać, że:

- nie wszyscy kredytobiorcy kredytów mieszkaniowych są podatnikami podatku PIT obliczanego według skali podatkowej (a tylko tacy mają prawo do ulgi odsetkowej) lub będąc podatnikami tego podatku osiągają wyłącznie dochody zwolnione co uniemożliwia dokonanie odliczeń,
- z ulgi odsetkowej wyłączeni byłiby, między innymi, rolnicy oraz przedsiębiorcy, którzy podatek PIT płacą w uproszczonych formach, np. według liniowej 19% stawki podatku,

---

¹ Źródło: <https://www.podatki.gov.pl/wsparcie-dla-kredytobiorcow/>

- z ulgi odsetkowej nie mogliby skorzystać podatnicy o niskich dochodach, a to właśnie te osoby potrzebują pomocy ze strony państwa (chodzi o podatników, w przypadku których na przestrzeni okresu spłaty kredytu zmniejszyły się ich dochody). Ulga podatkowa polega na pomniejszeniu dochodu lub podatku. Jeśli dochód lub podatek nie występuje, bądź jest niewielki, podatnik nie odczuje korzyści, gdyż nie będzie miał od czego dokonać odliczenia, lub dokonane odliczenie nie wpłynie na wysokość płaconego podatku (podatek przed odliczeniem wynosi 0 zł),
  - każda ulga podatkowa komplikuje system podatkowy oraz generuje koszty jego obsługi. Dotyczy to również ulgi odsetkowej,
  - korzyść z zastosowania ulgi odsetkowej odliczanej w zeznaniu podatkowym (o ile w ogóle wystąpi) jest odroczone w czasie. Jest realizowana poprzez zwrot podatku z zeznania rocznego, czyli najpierw musi minąć rok podatkowy, w którym podatnik poniósł określony wydatek. Dopiero wówczas podatnik może złożyć zeznanie, obliczyć podatek z uwzględnieniem ulgi i czekać na zwrot podatku. Przy czym podatnik nie otrzyma zwrotu w wysokości wyższej niż zapłacony w trakcie roku zaliczki. W przypadku niskich zaliczek zwrot będzie niewielki. Ponadto będzie przesunięty w czasie w stosunku do bieżących wydatków związanych ze spłatą zadłużenia kredytowego,
  - Polska jest członkiem Unii Europejskiej i musi przestrzegać prawa wspólnotowego. Oznacza to, że nowa ulga nie może ograniczać się wyłącznie do podatników będących polskimi rezydentami, czy też do kredytów zaciągniętych na zakup nieruchomości położonych na terytorium Polski. Musi być „rozciągnięta” na całą wspólnotę. Zwiększy to skutek finansowy dla sektora finansów publicznych.
4. Wątpliwości budzi, aby ulgą – jak wynika to z treści petycji będącej punktem wyjścia do wydania przez Komisję opinii z 13 września br. – objęte zostały kredyty udzielone po 31 grudnia 2006 r. O ile bowiem, w ramach ulgi miałyby być rozliczane odsetki zapłacone od 2007 r. czyli na przestrzeni ostatnich 16 lat, skutek dla SFP może być wielokrotniony, z uwagi na kumulację wydatków poniesionych w poprzednich lat.

Konkluzja

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, że Pani postulat został poddany wnikliwej analizie zarówno po otrzymaniu opinii nr 22 Komisji do Spraw Petycji, jak również w związku z korespondencją z 7 grudnia 2022 r.

Przy czym ponowne rozpatrzenie przedmiotowego zagadnienia nie wpłynęło na zmianę dotychczasowego stanowiska. Zatem nie przewidujemy zmiany przepisów podatkowych w postulowanym kierunku.

Zmiana ustawy podatkowej w żądanym zakresie skomplikowałaby system podatkowy oraz nie zagwarantowałaby równego traktowania wszystkich kredytobiorców kredytów mieszkaniowych. Dodatkowo wywołałaby negatywne skutki dla sektora finansów publicznych.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

\$Stanowisko/Funkcja_podpisującego

\$Imię_i_Nazwisko_podpisującego

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/